

Разяснения по постъпили въпроси по Открита покана № 3 "Климат" по резултат 4 "Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат" на Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021

Кандидатите могат да задават въпроси по електронна поща на следния имейл: eea@moew.government.bg или чрез интернет сайта на програмата. Въпросите и отговорите ще бъдат публикувани на сайта на Програмата, част от единния информационен портал на ФМ на ЕИП за България, както и в ИСУН 2020. Програмният оператор няма да отговаря на електронни писма със зададени въпроси без посочени подател и организация. Въпросите могат да бъдат задавани не по-късно от 21 дни преди крайния срок за подаване на проектни предложения. Програмният оператор отговаря на зададените въпроси не по-късно от 14 дни преди крайната дата за подаване на проектни предложения.

Разясненията, които се дават по отношение на поканата, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати. С оглед осигуряване на равнопоставено третиране на кандидатите, Програмният оператор няма да дава предварителни становища относно съответствие на заявление или кандидат с условията за кандидатстване.

Отговорите представляват официално становище на Програмния оператор и трябва да бъдат взети под внимание при подаване на проектните предложения от страна на кандидатите.

	Физическо/ Юридическо лице подало въпроса	Дата на постъпване	ВЪПРОС	ОТГОВОР
1.	Красимир Кочос - Управител на СНЦ " Клуб разкривай и развивай" , с. Ягодово , общ. "РОДОПИ"	23.09.2021	<p>В критериите за административно съответствие т. 13 сте записали : ...Попълнен е график за външно възлагане на дейности, съгласно ЗОП и/или ПМС № 118/2014 г. за всички дейности, които няма да бъдат изпълнени от бенефициента и партньора/ите...</p> <p>1. Какви дейности с изключение на "Управление на проекта" биха могли да бъдат извършвани директно от бенефициента или партньорите - без външно възлагане? В много от Ръководствата по различни програми, вкл. и по НФМ е подчертано , че партньорите не могат да са и изпълнители на дейности по съответния проект.</p>	<p><i>1. За разходите, направени от проектен партньор, важат същите ограничения, на които подлежат и разходите, направени от Бенефициента по проекта. Възникването и развитието на отношенията между Бенефициента и проектен партньор трябва да са съобразени с изискванията на приложимото национално законодателство и на законодателството на Европейския съюз относно обществените поръчки, както и с чл. 8.2 от Регламента за изпълнение на ФМ на ЕИП 2014-2021.</i></p> <p><i>При определяне реда на възлагане на дейностите, кандидата/партньорите следва да гарантират спазването на принципите на равнопоставеност и недопускане на дискриминация, свободна и лоялна конкуренция, публичност и прозрачност.</i></p>

			<p>В критерий за административно съответствие т. 15</p> <p>2. При попълване на финансовата обосновка на база три оферти , коя стойност ще бъде заложена в бюджета - средноаритметична или най-ниската от събраните минимум три оферти или извлечения от каталози?</p>	<p><i>При избора на партньор трябва да се има предвид, че той следва да има пряко и активно участие в изпълнението на проекта и ефективно да допринесе за него. В този смисъл, партньорът може да осигури, например, необходимата експертиза за изпълнението на съответните дейности, в които участва.</i></p> <p><i>Партньори не следва да бъдат добавяни механично към партньорството в нарушение на принципите на съвместно изпълнение и съвместно финансиране, без да осигурят реална добавена стойност за проекта.</i></p> <p><i>2 Кандидатът може да избери подход за устойчивостяване по собствена преценка, но следва да го упомене задължително в обосновката за направения избор. При обосноваване на разходите по проекта следва да се спазва принципа „Икономичност, ефикасност и ефективност“, съгласно чл.8.2.2, пар. (d) от Регламента.</i></p>
2.	Красимир Кочос - Управител на СНЦ " Клуб	24.09.2021	Може ли да се приеме , на база "Инструкция за разработване на бюджет...", че е допустимо в Екипа за управление да има лица на граждански	<i>Съгласно "Инструкция за разработване на бюджет...", сключването на договор по извънтрудови правоотношения е допустим</i>

	разкривай и развивай" , с. Ягодово , общ. "РОДОПИ"		договор , като възнаграждението му се определя на база на сходни договори?	<i>подход, но следва да се има предвид, че наемането на външно лице и сключването на договор за услуга по ЗЗД е подход, който обикновено се използва за извършване на услуга за кратък срок, като се дължи определен резултат. Възложителят следва да има предвид разпоредбата на чл. 1, ал. 2 от КТ, като в случаите, когато на практика се предоставя работна сила, а не резултат, задължително се сключват не граждански, а трудови договори.</i>
3.	Красимир Кочос - Управител на СНЦ " Клуб разкривай и развивай" , с. Ягодово , общ. "РОДОПИ"		Нашето Сдружение НЕ Е регистрирано по ДДС - т.е разходите за нас включват т невъзстановимо ДДС и съответно това за нас е допустим разход по настоящата Покана. Ние сме възложители , съгл. ПМС 118 В "Анализ на установени пропуски..." /грешка № 2 / пишете : ... ...1. Попълване на некоректни прогнозни стойности на поръчки в т. 10. План за външно възлагане в ИСУН 2020 - Посочване на прогнозна стойност на дадена поръчка в поле „Стойност“, която включва ДДС. / т.е това е грешка /	<i>В случай, че ДДС е допустим за финансиране разход, то това следва да се включи в съответните бюджетни пера на приложение В1, съответно раздел 5 „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване в ИСУН. В раздел 10 План за външно възлагане от формуляра за кандидатстване в ИСУН прогнозната стойност на поръчките следва да се посочи без ДДС.</i>

			<p>Пояснение от ПО :</p> <p>Прогнозната стойност на обществената поръчка се определя от възложителя и включва всички плащания без данък върху добавената стойност (ДДС). Участникът следва да попълни План за външно възлагане по начин, който съответства на предвидените обществени поръчки, като прогнозните им стойности съответстват на В1 Детайлизиран бюджет, както и в раздел 5 Бюджет от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Ето и проблемът : Как да попълним В1 Детайлизиран бюджет, както и раздел 5 Бюджет от Формуляра за кандидатстване , които да съответстват на стойностите на Плана за външно възлагане, като и в трите документа стойностите на разходите ще бъдат без ДДС , а за нас това е допустим разход?</p> <p>Благодаря!</p>	
4.	Веселка Антонова Столична община	24.09.2021	<p>В раздел 7 "Демаркация със сходни проекти/програми" по откритата покана за представяне на проектни предложения № 3 „Климат“ по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да</p>	<p><i>Проектните предложения по настоящата процедура следва да отговарят на изискванията, заложиени в Насоките за кандидатстване.</i></p> <p><i>Програмният оператор не следва да</i></p>

		<p>намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ на Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ е уточнено, че проектните предложения не следва да припокриват изброените 4 процедури.</p> <p>Същевременно, Столична община е партньор по проект: BGENVIRONMENT-4.001 - Предефиниран проект No3 "Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България", както и е подадено проектно предложение No BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026” за финансиране по процедура No BG16M1OP002-5.002 „Разработване/ Актуализация на общинските програми за качеството на атмосферния въздух“ по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ по ОПОС 2014-2020 г. Проектното предложение е одобрено за финансиране и е подписан административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с УО на ОПОС 2014-2020 г.</p>	<p><i>предоставя предварителни становища относно допустимостта на кандидатите по настоящата процедура.</i></p> <p><i>Следва да имате предвид, че окончателно становище относно допустимостта на даден кандидат/партньор ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата информация относно проектното предложение.</i></p>
--	--	--	---

			<p>Във връзка с гореизложеното, бих искала да попитам дали Столична община е допустим бенефициент по открита покана за представяне на проектни предложения № 3 „Климат“ по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ на Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“</p>	
5.	<p>Емил Стоянов Председател на Сдружение "Фабрика за екологични инициативи"</p>	28.09.2021	<p>В Поканата за представяне на проектни предложения по Открита покана № 3 „Климат" по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат" на Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени" в т. 10. Допустими партньори са представени изискванията към допустимите партньори: „Допустимите партньори по Поканата са в съответствие с чл. 7.2.2 на Регламента относно ЕИП и Споразумението за изпълнение на Програма "Опазване на околната среда и климатични промени. Допустими партньори са всички публични или частни лица, със стопанска или нестопанска цел, както и неправителствените организации,</p>	<p><i>Програмният оператор потвърждава правилността на вашите разсъждения</i></p>

		<p>учредени като юридическо лице в Република България или Държавите донори, Държавите бенефициенти или в държава, която е извън Европейското икономическо пространство и която има обща граница с Р. България или друга международна организация или орган, или агенция, които активно участват в изпълнението на проекта и ефективно допринасят за него.“</p> <p>Посоченото определение и описание на "допустими партньори" не поставя ограничения и изискване за година на регистрация на партньора/партньорите. В същата Покана за представяне на проектни предложения в таблицата за оценка за административно съответствие на проектните предложения критерий 9: „Представени са заверени ОПР и Баланс от съответните отговорни лица – за последните три приключили финансови години от дата на публикуване на настоящата покана – (2020, 2019, 2018) или е посочен линк за достъп в случай че данните са достъпни на публичен регистър/сайт.“</p> <p>Във връзка с горепосочените текстове от Поканата за представяне на проектни предложения, моля да потвърдите нашето разбиране, че в случай, че допустим партньор е регистриран като юридическо</p>	
--	--	--	--

			лице през 2021 г., той следва да представи ОПР и Баланс от датата, на която партньорът е създаден до датата за кандидатстване.	
б.	Красимир Кочос - Управител на СНЦ " Клуб разкривай и развивай" , с. Ягодово , общ. "РОДОПИ"	01.10.2021	<p>На въпрос от 24.09.2021 г. не получих еднозначен отговор на въпрос , който смятаме , че е важен за всички за които ДДС е допустим разход .</p> <p>За това моля да посочите къде е неточен текста:</p> <p><u>Вашият отговор на въпроса ни за ДДС</u> : В случай, че ДДС е допустим за финансиране разход, ТО ТОВА СЛЕДВА ДА СЕ ВКЛЮЧИ В СЪОТВЕТНИТЕ БЮДЖЕТНИ ПЕРА на ПРИЛОЖЕНИЕ В1, съответно РАЗДЕЛ 5 „БЮДЖЕТ“ на формуляра за кандидатстване в ИСУН. В раздел 10 План за външно възлагане от формуляра за кандидатстване в ИСУН прогнозната стойност на поръчките следва да се посочи БЕЗ ДДС.</p> <p><u>Нашият въпрос конкретно касае</u> : "Анализ на установени пропуски.." /грешка № 2 / и съответното ПОЯСНЕНИЕ</p> <p>.... Участникът следва да попълни План</p>	<p><i>Моля обърнете внимание, че в приложение детайлизиран бюджет В1, част допустими преки разходи има отделни колони за единична стойност без ДДС и стойност с ДДС.</i></p> <p><i>Раздел 5 „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване в ИСУН се попълва с въведената информация в приложение Б1 „Бюджет“</i></p> <p><i>В раздел 10, План за външно възлагане, съгласно чл.21, ал.1 от ЗОП, прогнозната стойност на обществена поръчка се определя от възложителя и включва всички плащания без данък върху добавената стойност (ДДС), като сумите следва да съответстват на стойностите, посочени в приложение В1.</i></p>

			<p>за външно възлагане по начин, КОЙТО СЪОТВЕТСТВА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ, като прогнозните им стойности СЪОТВЕТСТВАТ НА В1 ДЕТАЙЛИЗИРАН БЮДЖЕТ, КАКТО И В РАЗДЕЛ 5 БЮДЖЕТ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Питане: Как може стойността на разхода в раздел 10 „План за външно възлагане“ в веднъж да трябва да СЪОТВЕТСТВА НА В1 ДЕТАЙЛИЗИРАН БЮДЖЕТ, КАКТО И В РАЗДЕЛ 5 БЮДЖЕТ / според "Анализ на установени пропуски.."/ и втори път - да не съответства според вашия отговор ?</p>	
7.	Симона Вълчанова	04.10.2021	<p>Във връзка с отворената за кандидатстване процедура BGENVIRONMENT-4.004 - Открита покана № 3 „Климат“, моля да поясните т. 1 от критериите за "Техническа и финансова оценка", а именно "Партньори по проекта са повече от две общини в България." Това включва ли кандидата?</p>	<p><i>Критерият, както се вижда от формулировката, се отнася за партньорите, не за кандидата</i></p>

8.	доц. д-р Евелина Парашкевова Директор Институт за научни изследвания Стопанска академия "Д. А. Ценов" гр. Свищов	06.10.2021	<p>Бихме искали да отправим следния въпрос във връзка с BGENVIRONMENT-4.004 - Открита покана № 3 „Климат“:</p> <p>Допустим партньор ли е държавно висше училище, което притежава експертиза в областта на: политиките по изменение на климата; оценка на въздействията върху климата; изготвянето на стратегии за енергийна ефективност и опазване на околната среда; обучението на възрастни по въпросите на околната среда и други?</p>	<p>Съгласно т.10. Допустими партньори от Насоките за кандидатстване са: всички публични или частни лица, със стопанска или нестопанска цел, както и неправителствените организации, учредени като юридическо лице в Република България или Държавите донори, Държавите бенефициенти или в държава, която е извън Европейското икономическо пространство и която има обща граница с Р. България или друга международна организация или орган, или агенция, които активно участват в изпълнението на проекта и ефективно допринасят за него.</p>
9.	Марияна Иванова Ръководител проекти на АБЧО	12.10.2021	<p>Въпрос от екипа на Асоциация на Българските Черноморски Общини (АБЧО): Ние и още 12 общини членувачи в нашата Асоциация на Българските Черноморски Общини сме сформирали партньорски екип за кандидатстване с проект по Открита покана №3 „Климат“ по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ по Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.</p>	<p>В т. 11 от Насоките за кандидатстване са описани допустимите дейности по покана № 3 „Климат“. Принципно всякакви дейности, непротиворечащи на насоките за кандидатстване са допустими, но се преценяват в контекста на всяко проектно предложение от Оценителната комисия.</p>

		<p>Желанието на общините в да актуализират стратегическите си и планови документи свързани с Опазване на околната среда и климатични промени, както и да инвестират в изграждане на адекватна инфраструктура за насърчаване ползването на електромобили по Българското Черноморие както от местното население, така и от многобройните гости и туристи посещаващи страната ни. Въпросът на общините е дали инвестиция в изграждане/ монтиране на бързо-зарядни станции за зареждане на електромобили по пътя от Шабла до Малко Търново (ползването на които ще е бесплатно за притежателите на електромобили) е допустима дейност по Открита покана №3 „Климат“ по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ по Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.</p> <p>Благодаря ви за отговора на въпрос, на който не намерихме конкретен отговор в Насоките за кандидатстване, както и</p>	
--	--	---	--

			връзка на предложената дейност с Националната Стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие	
10.	инж. Алекси Кесеяков - Община Челопеч	18.10.2021	<p>Във връзка с Открита покана № 3 "Климат" по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ на Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“ имаме следния въпрос:</p> <p>В документ "Насоки за кандидатстване", раздел "Критерии за оценка на допустимостта, т.2 Техническа и финансова оценка" е описано критерии: "Дейностите по проекта предвиждат прилагане на по три мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени". Така описаният критерии означава ли, че за всеки кандидат и за всеки негов партньор трябва да бъдат приложени по три мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени или кандидатът и неговите партньори трябва да имат общо три приложени мерки?</p>	<i>Следва да се разбира прилагане на три мерки за смекчаване и три мерки за адаптация в рамките на един проект.</i>

11.	Калина Ганева Асоциация за социална отговорност и развитие чрез иновации /АСОРИ.	20.10.2021	<p>Моля да ни дадете разяснения по следните въпроси, отнасящи се към Покана 3 Климат:</p> <p>1.Задължително ли е екипът за управление на проекта да се състои само от служители / експерти на кандидата или може в екипа за управление да бъде включен и служител/и на партньора?</p> <p>2. Може ли в екипа за изпълнение на партньор да бъде включен експерт, който да извършва дейности по организация на събития, разпространение на информация и други релевантни дейности за тази позиция за партньора? Въпросът е породен от това, че лицето отговарящо за информация и комуникация от екипа за организация и управление на проекта е трудно да извършва същата дейност и за кандидата и партньорите.</p> <p>3. Има ли задължителни / минимално изискуеми позиции в екипа за управление или това е по решение на всеки кандидат?</p>	<p>1. <i>В Насоките за кандидатстване не са предвидени задължителни изисквания относно състава на екипа за управление на проекта. Следва да отбележим, че в процеса на оценка на проектните предложения капацитета на екипа за управление на проекта ще бъде обект на оценка от страна на членовете на Оценителната комисия.</i></p> <p>2. <i>Кандидатът предлага екип за изпълнение на проекта, съобразно предвидената организационна структура и дейностите за изпълнение. Следва да се има предвид, че членове на екипа за управление могат да съвместяват различни функции, с изключение на такива, при които едната от съвместяваните позиции е с контролни функции спрямо другата. Кандидатите следва да не допускат смесване и припокриване на функциите и задачите както между отделните членове в екипа за управление, така и с външни изпълнители по проекта.</i></p> <p>3. <i>В Насоките за кандидатстване не са предвидени задължителни позиции в екипа за управление. Бенефициентът е пряко отговорен за управлението на проекта и осигуряване качествено</i></p>
-----	---	------------	--	--

			<p>4. Къде е необходимо да се обоснове дали определените икономически дейности са / не са неделими и спомогателни за основните публични функции за кандидата / партньора? Ако това следва да се обоснове в Проектното предложение или в Декларация 2, моля да ни кажете точното място на което да го направим.</p>	<p>изпълнение на заложените дейности, което следва да бъде видно от предвидените квалификации и отговорности на отделните членове от екипа и което ще бъде обект на оценка от страна на Оценителната комисия.</p> <p>4. В случаите, когато публичният орган може да докаже, че определените икономически дейности представляват неразделна част от публичните му функции и че приходите от тях са само съпътстващи основната неикономическа дейност, в този случай същите няма да се считат за помощ и могат да бъдат заложиени като разходи в бюджета. Кандидатът може да представи обосновка в отделен файл към електронно прикрепените документи.</p>
12.	Емил Стоянов Председател на Сдружение "Фабрика за екологични инициативи"	26.10.2021	<p>На стр. 39 от Поканата за представяне на проектни предложения, Открига покана № 3 „Климат“ пише: „ВАЖНО! Всеки приложен файл се подписва с електронен подпис, като всички файлове се публикуват в ИСУН 2020 в Раздел 12. „Прикачени електронно подписани документи“ от формуляра за кандидатстване – полета „Файл“ и „Подпис“.“</p>	<p>В т.26. от Насоките за кандидатстване, раздел „Административно съответствие и допустимост на кандидата /партньора“ подробно е разписано кои документи се изисква да бъдат подадени задължително с КЕП.</p> <p>Препоръчваме при подаване на проектното предложение да се съобразите с функционалностите на ИСУН 2020, като приложите сканирано копие на документите от кандидата и партньора без да се поставя</p>

			<p>От друга страна в електронния формуляр за кандидатстване в раздел 12. Прикачени електронно подписани документи има следните полета – „Вид“, „Дата“, „Описание“ и „Файл“. Липсва поле „Подпис“, както е посочено по-горе в Поканата за представяне на проектни предложения.</p> <p>1. Моля да потвърдите нашето разбиране, че всеки приложен файл трябва да бъде подписан електронно от партньора, изготвил съответния документ.</p> <p>2. Моля да потвърдите, че ПРИЛОЖЕНИЕ D9. Писмо за намерение, което е подписано на хартия от всички партньори, се подписва електронно само от кандидата.</p>	<p><i>КЕП.</i> <i>Партньорското споразумение следва да се подпише от всички участници.</i></p>
13.	Атанас Иванов Община Садово	28.10.2021	<p>Възможно ли е община Садово да кандидатства като Бенефициент със собствен проект и отделно да е партньор с други две или три общини по друг проект. По този начин Общината ще кандидатства с два отделни проекта, които ще са различни по вид.</p> <p>--</p>	<p><i>Съгласно т. 9 Допустими кандидати от Насоките за кандидатстване, „една община може да бъде Бенефициент само по един проект и/или партньор в не повече от два проекта по настоящата покана“. В този контекст е допустимо община Садово да бъде Бенефициент и партньор в два други проекта.</i></p>

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

**ПРОГРАМА „ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
И КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ“**

